

10. SINIF TARİH DERSİ

ETKİNLİK NO: 5

ÜNİTE 5: DÜNYA GÜCÜ OSMANLI DEVLETİ

(1453-1595)

Bütün ders notlarına ulaşmak için OR kodunu okutunuz

tarihdersi.net

A. Aşağıda İstanbul'un fethinin Türk ve Dünya tarihi açısından sonuçları verilmiştir. Bu sonuçları Türk tarihi açısından sonuçlar ya da Dünya tarihi açısından sonuçlar şeklinde sınıflandırınız.

	TÜRK TARİHİ	DÜNYA TARİHİ
Ateşli silahların surlar üzerindeki etkisi anlaşıldı ve ne kadar sağlam olursa olsun her surun yıkılabileceği ispatlandı. Bu feodalitenin giderek zayıflamasına ve Merkezi Krallıkların giderek güçlenmesine sebep oldu.		
Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli'deki toprakları birleşti. Yani toprak bütünlüğü sağlandı.		
Kuruluş devri bitti, yükselme dönemi başladı.		
Ticaret yollarının Türklerin eline geçmesi (Baharat yolu da Memlüklerin elinde) Avrupalıları yeni yollar aramaya itti. Bu arayış COĞRAFİ KEŞİFLERİ ortaya çıkardı.		
İstanbul'dan kaçan Bizanslı bilim adamları İtalya'ya giderek burada Rönesans'ın doğmasına ortam hazırladılar.		
İpek yolu ve Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan ticaret yolunun kontrolü Osmanlı Devleti'ne geçti.		
Osmanlı Devleti ve Fatih Sultan Mehmet İslam dünyasında büyük bir saygınlığa kavuştu.		
1000 yıllık ömrüyle tarihin en uzun süren devletlerinden biri olan Bizans (Doğu Roma) devleti yıkıldı.		
İstanbul, Osmanlı Devleti'nin 3. ve son başkenti oldu.		
Orta Çağ bitti, yeniçağ başladı.		

B. Aşağıda Yükselme döneminde meydana gelen savaşlar ve bu savaşların önemleri ya da sonuçları verilmiştir. Bu savaş ve önemleri eşleştiriniz

ÖNEM / SONUÇ		SAVAŞ
	Akkoyunlu Devleti'nin yıkılmasına neden olan savaş	A Mohaç Savaşı
	Akdeniz'de Osmanlı üstünlüğünü sağlayan savaş	B Turnadağ Savaşı
	Anadolu Türk Birliğini kesin olarak sağlayan savaş	C Ridaniye Savaşı
	Osmanlı Avusturya mücadelesini başlatan savaş	D Cerbe Deniz Savaşı
	Portekizlileri Fas'tan atarak Fas'ın himaye altına alınmasını sağlayan savaş	E Preveze Deniz Savaşı
	Memlük Devleti'nin tamamen yıkılmasını sağlayan savaş	F Vadi'üs Sebil Savaşı
	Osmanlı Devleti'nin denizlerde kazandığı en büyük ikinci zafer	G Otlukbeli Savaşı

C. Aşağıda Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethettikten sonra yaptığı sayısız fetih verilmiştir. Bu fetihleri verdiğimiz amaçlarla eşleştiriniz.

NOT: Bir fetih birden fazla amacın içerisinde olabilir.

Bizans'ı diriltme umutlarını yok etmek amacıyla yapılan fetihler

Karadeniz hâkimiyetini sağlamak amacıyla yapılan fetihler

Akdeniz hâkimiyetini sağlamak amacıyla yapılan fetihler

Balkan hâkimiyetini sağlamak amacıyla yapılan fetihler

Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak amacıyla yapılan fetihler

Anadolu siyasi birliğini sağlamak amacıyla yapılan fetihler

1. Belgrat hariç tüm Sırbistan fethedildi.

2. Cenevizlilerden, AMASRA alındı.

3. Arnavutluk fethedildi

4. Trabzon Rum İmparatorluğu yıkıldı. Ve Trabzon alındı.

5. Akkoyunlu Devleti ile Otlukbeli savaşı yapıldı. Fırat Nehrinin batısı Osmanlı egemenliğine alındı.

6. Bosna ve Hersek fethedildi.

7. İsfendiyaroğullarından, SİNOP alındı.

8. Mora Fethedildi.

9. Cenevizlilerden, KIRIM alındı.

10. Eflak ve Boğdan fethedildi.

11. İtalya Seferi ile OTRANTO kalesi alındı.

12. Zenta, Kefalonya, Ayamavra adaları fethedildi.

13. Karamanoğullarından Niğde, Konya, Karaman alındı.

D. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Yükselme döneminde (1453-1595) devleti yöneten padişahlar ve Yükselme döneminde meydana gelen önemli gelişmeler verilmiştir. Verilen olayların karşısına hangi padişahın döneminde gerçekleştiğini yazınız.

FATİH SULTAN MEHMET		II. BAYEZİD	YAVUZ SULTAN SELİM
KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN		II. SELİM	III. MURAT
OLAY		PADIŞAH	
1.	Memuluklarla ilk savaşların başlaması		
2.	Fransa ile ittifak yapılması		
3.	Osmanlı padişahlarının "halife" unvanını kullanmaya başlaması		
4.	Çaldıran Savaşı ile Safevi Devleti'nin zayıflatılması		
5.	Ortodoks kilisesinin Osmanlı himayesine alınması		
6.	Rodos'un fethedilmesi		
7.	Memluk Devleti'nin yıkılması		
8.	Zigetvar Kalesi'nin fethedilmesi		
9.	Anadolu Türk siyasi birliğinin kesin olarak sağlanması		
10.	İlk kapitülasyonların (İmtiyaz) verilmesi		
11.	İran ile ilk resmi antlaşma olan Amasya Antlaşması'nın imzalanması		
12.	Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi		
13.	Şahkulu İsyanı'nın çıkması		
14.	Kuzey Afrika fetihlerinin başlaması		
15.	Habsburg Hanedanı ile rekabetin başlaması		
16.	Fas himaye altına alınarak Kuzey Afrika'nın fethinin tamamlanması		
17.	Preveze Deniz Zaferi'nin kazanılması		
18.	Cem Sultan Olayı'nın yaşanması		
19.	Suriye ve Filistin'in Osmanlı topraklarına katılması		
20.	Barbaros Hayreddin Paşa'nın Osmanlı Kaptan-ı Derya'sı olması		
21.	1533 İstanbul Antlaşması ile Avusturya'ya Osmanlı üstünlüğünün kabul ettirilmesi		
22.	İnebahtı deniz bozgununun yaşanması		
23.	Mohaç Meydan Savaşı ile Macaristan'ın egemenlik altına alınması		

E. Aşağıdaki ifadelerin DOĞRU ya da YANLIŞ olduklarını karşılarında yer alan kutucuklara işaretleyiniz.		
	D	Y
1. Fatih Sultan Mehmet, taht kavgalarını önlemek amacıyla "Kardeş katli yasasını" çıkarttı.		
2. Karamanoğulları beyliğine son verilerek Anadolu'da Türk siyasi birliği kesin olarak sağlandı.		
3. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Kıbrıs fethedilerek, Doğu Akdeniz ticareti güvence altına alınmıştır.		
4. Akkoyunlu Devleti'nin yıkılmasından sonra İran'da kurulan Şii Safevi Devleti, Osmanlı topraklarında saldırgan bir politika izlemiştir.		
5. Hint Deniz Seferleri'ne katılan denizcilerden birisi de ünlü dünya haritasının sahibi Piri Reis'tir.		
6. Fatih Sultan Mehmet, Sahn-ı Seman Medresesi'ni kurarak İstanbul'u bilim ve kültür merkezi haline getirmeyi amaçlamıştır.		
7. Yavuz Sultan Selim, Almanya seferine çıkarak Habsburg Hanedanı'nın Avrupa'daki gücünü kırmıştır.		
8. Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sonucunda İpek Yolu'nun kontrolü Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir.		
9. II. Bayezid dönemi, Osmanlı Devleti'nin yükselme dönemi içinde duraklama devri olarak kabul edilir.		
10. Hint Deniz seferleri sonucunda Hint Okyanusu'ndaki Portekiz egemenliği kırılmıştır.		
11. Cezayir, Hızır Reis'in (Barbaros Hayreddin Paşa) Osmanlı hizmetine girmesi ile Osmanlı toprağı haline gelmiştir.		
12. Sokullu Mehmet Paşa, Süveyş Kanalı projesi ile İpek Yolu'nu yeniden canlandırmak istemiştir.		
13. Sokullu Mehmet Paşa'nın kanal projelerinden İtil-Ten (Don-Volga) projesi, Karadeniz ile Hazar Denizi'ni birbirine bağlamayı amaçlamıştır.		
14. Kıbrıs'ın fethedilmesi, İnebahtı Deniz Bozgunu'na neden olmuştur.		
15. Yükselme Dönemi'nin sonlarında Lehistan himaye altına alınarak Osmanlı egemenliği, Baltık Denizi'ne kadar ulaşmıştır.		
16. Barbaros Hayreddin Paşa'nın Osmanlı Kaptan-ı Derya'sı olması ile Osmanlı denizciliğı en parlak dönemini yaşamıştır.		
17. Yavuz Sultan Selim'in pasif politikası nedeniyle Anadolu'daki Şii etkisi oldukça artmıştır.		
18. Reform hareketi sırasında Osmanlı Devleti Protestanları destekleyerek Hıristiyan birliğinin bozulması için çalışmıştır.		
19. Osmanlı Devleti'nin Kırım'ı fethi ile Akdeniz bir Türk gölü olmuştur.		
20. I. Süleyman, Yavuz Sultan Selim'in tek erkek çocuğudur. Bu sayede taht kavgası yapmadan Osmanlı tahtına çıkmıştır.		